

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető küldemények a szerkesztőnek, anyagiak a laptulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr., többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél 30 kr.
A hirdetések Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomtatásban és a szerkesztőnél fogadtatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Wekerle-Briareus.

—A— A politikai helyzet erősen tisztul. A szabadelvű párt, kilépvén belőle azon képviselők, kik az egyháziügyi javaslatoknak egy vagy más okból ellenzői, veszt ugyan néhány szavazatot, de összetartásban, egyértelműségben nyer. A reformok hívei itt is, az ellenzéken is tömörülnek s háttérül bírván az ország roppant többségét, kétség sem fér győzelmük elkövetkezéséhez.

A reformok ellenzői is természetesen — eljövén a küzdés ideje — táborba sorakoznak s láttuk első felvonulásukat a kath. nagygyűlésen. E nagygyűlésnek lehetne hatása, ha a reformok ellen hozott határozatai nem hamis indokoláson s szándékos tévesztésen alapulnának. E hamis indoklás és szándékos tévesztés az, mintha a reformjavaslatok a kath. egyház és vallás ellen volnának irányozva. Az állam e javaslatok életbeléptével a legkevésbé sem érinti az egyházat és a vallást. Minden katolikus, mihelyt eleget tesz a házasság polgári kötése formájának, elmelet hatatlannak tarja, egyszerűen nem veszi igénybe a polgári házasság törvényében foglalt elválasztási okokat, melyek különben is az eddig érvényben levő protestans házassági jog s könnyű elválás megszüntetésével a kath. egyház szigorosa erkölcsi felfogása szerint a minimumra vannak határozva. Szóval az állam törvénye egyetlenegy katolikustól sem követeli, hogy egyházának törvénye ellen cselekedjék. Az állam csak állampolgárokat akar ismerni, felekezeti különbség nélkül s az állami jognak a házasság terére való kiterjesztése a magyar nemzeti állam erősödését fogja előidézni a nemzetiségek közt, a kath. egyház helyzetét s a kath. hitéletet semmilyen sem fogja alterálni. Ezt hallgatták el a kath. nagygyűlésen s azért nem lesz meg annak a célzott impozans hatása a kath. intelligenciánál, mely azt igenis jól tudja.

A százkezünek látszó Wekerle pedig — a küzdő táborok sorakozásának időköze alatt — csudálatos államférfiúi geniejével s biztosságával briliánsan oldott meg egy kérdést, mely megoldás Magyarország fővárosának óriási föllendülését fogja előidézni. Kivitte a hadsereg vezérférfiainál a budapesti kaszárnyáknak a főváros részére való olcsó átengedését. Ezek árán a hadügyi kormány a városon kívül épített még ez évben kaszárnyákat, a régiek lebontás után új tereknek s házsorok-

nak fognak helyet adni, az itt nyert háztelkek ára bőven kifutja a kialakított árt, az új pompás városkák és szabályozásoknak költségeit. — Rendkívüli jelentőséggel bír ez a tény — mely Bécs irigységét is fölkelte — a magyar fővárosra, Wekerle miniszterelnök ezzel Andrásy méltó társává, a főváros történetében is halhatatlanná lett. Az új épület megszüntetése, az új városkák felépítésének lehetővé tétele, az új Dunahidak építése, az ezekkel járó szabályozások kapcsán együtt oly hatalmas tettet képeznek, melylyel jelentőségre nézve csak a nagy gróf Andrásy Gyula működése versenyezhet. A magyar főváros az ezredévi jubileum ünnepén a bámuló világ előtt oly fényvel, oly hatalmas forgalommal, oly imponáló községi élettel fogja magát berendezhetni, melylyel nem versenyezhet a Duna mentén egy metropolis sem s melylyel méltón fogja illusztrálni azon ország s nemzet imponáló erejét, melynek fővárosa.

Ily hatalmas tetterejű s lángeszű fiatal férfiú áll most Magyarország kormányzata élén. Még azok is, kik az egyháziügyi javaslatok miatt ellenesei, önkénytelenül bámulattal s csodálattal adoznak neki.

Ujdonságok.

Véglegesítés. A vallás- és közoktatástügyi miniszter Molnár János újvidéki rendes tanárt rendes tanári minőségében véglegesítette.

Installáció. Hauke Imre, az új apatini főszolgabíró installációja folyó hó 27-én fog Apatinban megtartani s ezzel kapcsolatban az nap délben tisztelőre bant rendeztetik ugyancsak Apatinban.

Az ösztöndíj-jelöltjei. A napokban tartott városi tanácsülés is foglalkozott a három Falcione-féle ösztöndíjjalomból betöltésével. Tudjuk, hogy ez ügyben a rom. kath. iskolások már megtette ajánlatát s javaslatba hozta a 600—600 ftos ösztöndíjjalomból Falcione Kálmán gimn. tanuló, Radics Aladár és Szalay Frigyes joghallgatókat. A tanács most szintén beható vizsgálat alá vevén a kérvényeket, a maga részéről javaslatba hozta Falcione Kálmán zombori és Jakob Gyula újvidéki lakos, de zombori származású, gimn. I. oszt. tanulókat, mint a kik az alapítóhoz való rokonsági viszonyuknál fogva elsőbbséggel bírnak és Karvázy Zsigmond jelenleg budapesti lakos, bölcsészettan hallgató. A végleges határozatot a napokban tartandó törvényhatósági közgyűlés fogja meghozni.

Közyűlés. Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága legközelebb — valószínűleg már e hó 30-án — rendes közgyűlést fog tartani.

A Tóth Kálmán-szoborbizottság ezennel tisztelettel fölkéri mindazokat, kik a Tóth Kálmán Al-bumra előfizetési gyűjtővet kaptak, hogy ezt a bizottság elnökéhez mielőbb beküldeni sziveskedjenek. A szobor-bizottság.

Tisztújítás. A hódásági „népkör“ folyó évi január hó 14-én közgyűlést tartott, melyen megválasztattak egyhangulag: Elnökök: Neumayer Ferenc, al-eelnökök: Mink Ferenc, első jegyzőnek: Blaha Alajos, második jegyzőnek: Eckert Mihály, ügyészek: dr. Scultéty Jenő, pénztárosnak: Wolf Henrik, könyvtárosnak: Wischt István. Választmányi tagoknak: Szabauer József, Schäfer József, Neumayer Péter, Krausz Miklós, Geszler István, Jusits Lajos, Juhász Jenő, Mai Bálint, Schulhausz Mátyas és Fogl Ádám.

Eljegyzés. Mátéházi Matkovits Lajos főszolgabíró bájos ifjú leányát Iduskát eljegyezte dr. Gömörly Kálmán cs. és kir. ezredorvos a 7. huszárezredben.

Fözlülzetés. A zombori izr. nőegylet javára f. évi január 20-án rendezett sorsjátékkal összekötött táncoskora bevétele 631 ft 40 kr volt s a költségek levonásával, a jótékonyelnök tisztán 467 ftot jövedelmezett. Fözlülzetek: dr. Spitzer Mór 3 db arany, dr. Grünér Samu 10 ft, dr. Molnár Gyuláné 5 ft, Parlagi Ferenc 5 ft, Weber vendégülös 5 ft, Roheim Zsiga 4 ft 80 kr, Schmausz Endre 4 ft, Abraham Hugó 4 ft, Szilágyi Mór 3 ft, Freund Samu 3 ft, Sándor Béla, dr. Bruck Ármin, dr. Goldstein Ignác, dr. Thurszky Zsiga, Heisler Lajos, Schön Adolfné, Spitzer J. B., Neumann Samu, Weidinger Zsigmond, Ullmann, Hartmann főhadnagy, dr. Spitzer Adolf, Stein Emma, Stein Jakab, Löbl Jakab, Eisler Nándor, Oblát Károly 2—2 ft, Klein Ede 1 ft 50 kr, Schäfer Samu, Schlieszer Sándor, Bergenthal, Zimmermann, Kollár József, Grosz Samu, Frey Emil, Milutinovits, Pentz János, dr. Pataj Sándor, Vukicevits István, Zsvánovits Samuné, Bárány Lipótné, ifj. Goldfahn Sándor, Weidinger Sándorné, Sverteczky, Szakáll Adorján, dr. Donoslovits Vilmos, Bittermann Nándor, Perviz Sándor, Melcher, Mihályi János, Bieber, Szemző István, Styrum Mór, dr. Balogh Ernő, Kende, Karácson Gyula, Lang Flórián, Horváth, Goldstein Mór, Burghardt, Grünbaum Pál, dr. Vetséi Samu 1—1 ft, Guttman 80 kr, Decker Pál, Heille 50—50 kr, dr. Elias, dr. Fratricsevits Ast Vince 80—80 kr, Szemes, Schäfer 40—40 kr, Reichmann 30 kr. — A sorsjátékhoz nyereménytárgyakat küldöttek: Szilágyi Mórné, Goldfahn Sándorné, Messinger Lipótné, dr. Bruck Arminné, dr. Fischer Mihályné, Engel Mórné, öz. Schlieszer Manoné, Roheim Károlyné, Weidinger Zsigmond és Sándorné, id. Goldfahn Sándorné, Goldstein Mórné, Weisz Vilmosné, Spitzer Julia, Bachrach Matild, Schlieszer Sándorné, Bergerné, Zimmermann Emma, dr. Flesch Adolfné, Engl Adolfné, Heisler Ferencné, Schlieszer Ilona, Goldstein Berta, Spitzer Teréz, Goldstein Flóra, dr. Molnár Gyuláné, Hecht Márkné, Klein Edéné, Freund Samuné, Bárány Zsigáné, Perlesz Amália, Spitzer Vilmos, Adler Berta, Bárány Lipótné, Grosz Amália, dr. Grünér Samu, Fischer Ferencné és Koralek Teréz. Fogadják egylettünk ezen jóltevői, valamint Adler Juliska, Goldstein Flóra, Goldfahn

A „BÁCSKA“ tárcája.

A nemzet napszámosai.

Mindennap oh ne szűljük őt,

A kalaut vagy fékezőt;

Napszámos az, ő és a nép,

Együtt ők húzzák az két.

De néha jó oly pillanat,

Hol a villamgép fönnakad,

Mind azt kiáltja: ne tovább!

Csak akadály van, csupa gát.

Hányszor volt már úgy ez a nép,

Hogy megakadt minden kerék,

De volt egy napszámos, csak az,

Kit eltiport a gép: „Haladsz!”

Hiador.

A FOTOGRAFUS ÉS A DOKTOR.

Irta: Del Teró.

Hogy a „magyar telefont“ már föltalálták, az tény. Hogy a „német telefont“ is egy megyei kapacitás fogja föltalálni, (legalább így moudta ezt a Z. és V. karácsonyi számában), azt tudjuk, csak hogy ez még a jövő titka, de hogy egy fotografus hogyan fundálta ki annak a nyitját, hogy hogyan lehet egy „rövidlátó“ doktor apró szemeit egyszerre kitégítani, azt még nem hallottam, de nem is olvastam a Z. és V.-ben sem,

pedig már sok históriát emésztett meg tárca-írói gyomrom ebben a tragi-komikus világban. És mégis megtörtént, hogy a fotografus találta ki azt a mesterséget, a mi különben a doktori tudományt illette.

Kurucz Náthán fotografus és Blankopf Ignác doktor régi haragosok voltak. A haragjuk onnan dotalódott, hogy mikor Náthán a fényképezeti műtermében megörökítette egyszer Blankopf doktort, a szemeit olyan kimagyarázhatlan homályosságban állította ki, mintha nem is Blankopf doktor, hanem egy tipikus vak koldus állt volna modelt a „masinája“ előtt.

Blankopf megnézte a műfotografiát, azután letette az asztalra és így szólott:

— Aztat mondok, édes Kurucz, hogy maga leheti egy jó „borju“, de van egy rozsz fotografus.

— Aztat ne mondjon még egyszer, — vágott vissza haragos képpel Náthán.

— Mért ne mondjak? Hiszen olyan picike egér szemeket pingálta nekem, hogy nem is látok rajtok.

— Doktor lében! a fotografia van egy igazi ós tudomány, de hogy valaki „fából vaskarikát“ csinálja magának a kedvire, ahhoz kell egy „fantazi“, a mi van a Móríc Jókainak. Én vagyok csak egy fotografus, de nem nagyító tüveg.

A doktor látta, hogy nem mehet semire sem a „tudós fotografussal“, fogta hát a kalapját és boszusan eltávozott. Kurucz Náthán pedig, mikor a doktor maga után betette az ajtót, fogta az ecsetet és az asztalán fekvő doktor-szerecsent egy vonással fehérre mosta, hogy az egér-szemeket még álmában se láthassa. Ez volt az első szerencsen mosása művészi életében, de az utolsó is.

A rövidlátó doktor és a tudós fotografus ez időtől kezdve haragosai voltak egymásnak. Bár egy hónap és egymás szomszédságában laktak, azt sem mondták egymásnak, ha a sors véletlenül összehozta őket a folyosón, hogy: befellegzett. Mindegyik azon törte a fejét, hogy miként állhat bosszút a nagy sértésért a másikon. Alkalom azonban nem igen kínálkozott. Mert a fiatal fotografus fülig szerelmes volt valami csinos „kassziros

frajlába“ s egész napokon át ott pödörgette kicsiny fekete bajuszát a kassza mellett, a kétféjű doktor meg már szerelmes sem lehetett még csak egy csalfa virág-árus lányba se, mert a szivét már a homlokán viselte.

Vagy ötven tavasz virított el a feje fölött. Ez az idő már nyom valamit a szerelem serpenyőjében az aglegényeknél is. Azonfelül alakja is annyira gömbölyű lett a semmittevéstől, mint egy jól kihizalt kupuszina görgödinnye.

De a csintalan lány-szivek sem hederítettek igen rája, mert kitudódott, hogy két feje van: egy nyári, meg egy téli. A nyári szakasztott olyan volt, mint egy európai holdvilág teljes diszben, a téli meg olyan, mint egy elbolyhosodott ázsiai medvefark. Az pedig tudva lévő dolog, hogy a lányok sokkal jobban szeretik azt a „Maunsperson“, akinek inkább két szive és csak egy feje van, ha mindjárt ötven éves is, mint azt, akinek két feje és csak egy szive van és az is már korhadt.

A doktor tehát otthon ette meg „kenyerének a javát“ — szerelem nélkül.

Történt egyszer, hogy valami májusi mulatság rendeződött a városban. A tudós fotografus is, meg a kétféjű doktor is hivatalosok voltak. Kurucz Náthán magára öltötte az „igazi uraságtól levetett“ finom szalón öltönyét, feltette a fejére a legfényesebbre vasalt cilinderét, a gomblyukába meg egy csomó májusi gyöngyvirágot tűzött és ment az útjára, mint egy hódító Nagy Sándor.

Hogy teljes legyen a toálettje, még betért előbb az átellenben lévő borbély „officialéba“ kicsinosítani magát.

— Mivel szolgálmanyzhatok? — kérdé csupa cirkuszi hajlongások között — a „mester.“

Náthán nem szólt semmit, hanem levetette a fejéről a cilinderét és odaadta a szócintalan borbélynak, azután leült. Ez félve fogta meg a fényes jószágot és letette a mellette álló piros bársony karosszékre, hogy a beszüródő napsugaraktól napszúrásba ne essen. Azután pedig imigyen folytatta a szócintalankodást:

— Talán hajfodorintmányt méltányoztatik parancsolólag utalványoztatni?

gyeggyerrel fogta magát megsejtven, kezdődött a tőjők sebe- tet be. nka község akor jobb- lakja a régi rökonság tes szolgál- eki könnyű

esei gazda- pusát az éj ására hozni de egyéb yzaeskora. et vállaltóra azt, hogy épen elég A rendőr- a dohány- gedjek. A tte belőle, Elveszett? nap egyet t tulajdo- tettét és dkedtek. s jómódu

folyó hó ri magyar- elyezésére ermekeket ptidij csa- k 50 fillér s hirlapi- smartitól, 2. „Jár- ermekkar. szavalja ol, éneklí a éneklí a t-től sza- (ősregi a virágot örakor. ny János onyhában nt a gaz- tamadt a öszörgést az egyik gét halva

n reggel, a Mátyás ys, csu- enkit, egy cimborá- ol elemelt e jóbarát- kereske- Azonban, november met nem ette ház- y hiába n és újra 5 Faddi 7 frtt. ... most buzából

Pivni- nuár hó ves fiuk, szalma- dídegen ha idő- rtó ere- rbe te- metette. fűtésre y alká- ntán in- egyik érve a k. Tóth kik a petéssel még ép

badkán pokban uteába. elő nép fongató hogy fordu- n tiló, pesiből. bája és másík jával a

badkai paltens- magán- zemely- kath., földöke usber- metűt, e baja t bün- rtózko- . Sze- őszbe- gyarul,

A vasuti jegyek megszünése. A magyar államvasutak igazgatótanácsa Ludvigh Gyula elnök-igazgató vezetés alatt beható tanácskozásokat tartott, több célszerű reform életbeléptetése tárgyában. Egy irányban már nevezetes lépés történt, t. i. határozatba ment, hogy a vasuti személyjegyek megszűnnek. Ezentúl már nem kell a vasutnál utazási jegyet váltani, hanem minden tőzsdében kaphatók lesznek blanketták, melyekre annyi levélbélyeg ragasztandó, a mennyibe a jegy kerül. Pl. Budapest-Bécs vonalon a III. osztályban 4 frt, ennyi értékű bélyeg ragasztandó a blankettára, melynek élére az utazás vonala irandó. Hogy a közönség a zónákban nagyobb tájékozást szerezzen, úgy a tőzsdéken, mint számos más nyilvános helyen zóna táblázatok lesznek kiállítva. Ennek a reformnak életbeléptetésével a vasuti állomásokon be fogják szüntetni a személypénztárakat és az eddigi személyzet más szolgálati ágba lesz beosztva. A blankettás utazó-jegyek használata a közönségre nézve főleg kényelmi szemponttól ítvív, míg a vasut részéről egyrészt az ellenőrzés feletle megkönnyebül, mert a kalauz egyszerűen két írónál áthúzza a felragasztott bélyegeket, más részt pedig tetemes költségmegtakarítást fog eredményezni a reform.

Kerékpár-egyesület. Ujvidéken Zorkáczy Lajos polgári iskolai tanár elnökléte alatt e hó 20-án alakult meg az „Ujvidéki első kerékpár-egyesület“, amely f. hó 25-én tartotta meg első közgyűlését. Ugyanez egyestület a tavaszra torna- és vívó-egyesület alapítását vette terbe.

Modern Hány János. Ujvidéken a rendőrség elfogott egy tisztességes külsejű öreg embert, akire az a gyanu, hogy ravasz mesékkel pénzt csalt ki a könnyen- hívőkől. Az öreg azt mesélte, hogy Kőjön, Sárosmegyében szillett és 1848-ban gróf Kinskyvel Oroszországon át Szibériába ment, ahol negyvenégy évet töltött. Ezelőtt három hónappal indult vissza Szibériából és faluról falura vándorolva Ujvidékre ért, ahol Szegő nevű rokonát kereste. A rendőrség nem igen hiszi a különös mesét s az öreget, amíg kiletét meg nem állapítja, fogságban tartja.

Városi ügyek. Bizottsági ülések.

A gazdasági és pénzügyi bizottság ülést tartott e hó 23-án, mely alkalommal a jövő közgyűlés néhány tárgya foglalkoztatva. Mindenekelőtt tárgyalás alá került ismét a honvédségi laktanya ivóvíz-ügye; az a kérdés, amely már ismételtelen sok dolgot adott a közgyűlésnek s adni fog a következőnek is.

A kerületi parancsnokság kívánta, hogy az artézi kut vize bevezetessék a laktanyába; ami azonban aggályosnak bizonyult a kut vizét élvező közönség nagy részére, mert olyan nagy vízbőség nincs a kútnak, hogy ez minden aggodalom nélkül megtehető lett volna. Azonban hajlandóan nyilatkozott a közgyűlés arra, hogy hordóban kocsin hordatja be a laktanyába a napi viz-szükségletet. Erre aztán egy egyezséget terjesztettek katonák aláírás végett a város elé, melyben elfogadják a víz hordó kocsi, meg a havi 6 frtot, de abban kimondani kívánták, hogy a várost a laktanya vízzel való ellátásának kötelezettsége minden körülmények között terheli s terheli nevezetesen az esetben is, ha az artézi kut netán nem adna megfelelő minőségű, avagy mennyiségű vizet. Ehbe ismét nem ment bele a város. És most leérkezett a honvédelmi miniszterium leirata, mely egyenesen kimondja, hogy igenis köteles a város gondoskodni a laktanya részére jó ivóvízről.

Ehhez képest most már a gazd. és pénzügyi, ugy a jogügyi bizottság is (utóbbi némi módosításokkal) javasolja a közgyűlésnek az egyezés elfogadását. További tárgyak voltak: Dr. Czvetkovits Péter ügyvéd kéri, hogy a csendes-utcai háza előtt köveztesse ki a kocsiút s ő a költségek felét viselni hajlandó. A bizottság a kérelem teljesítését javasolja, mert az a csendesutcai kövezés folytatását képezi s a megfelelő kömennyiség különben is rendelkezésére fog állani a városnak s így kész kiadás alig fogja terhelní.

A városi pénztáraknak betörés elleni biztosítására vonatkozólag javaslatot terjesztett be a mérnöki hivatal, melyszerint az egyik módszerint biztosítási munkálatok 485 frtba, a másik szerint pedig 298 frtba kerülnek. A bizottságban azonban fölmerült az a kérdés, hogy nem lesz-e sztlkséges majd a pénztári helyiségeket áthelyezni, mert a mostaniak szűknek bizonyultak. Így tehát esetleg hiába való költekezés lenne a biztosítási munkálatok foganatosítása, ha nem sokára ugy is áthelyeztetnének a pénztárak. Ezért javasolja, hogy az előbbi kérdés mindaddig függőben hagyassék, míg az utóbbi nem véglegzetetik s addig is a mai ideiglenes állapot tartassék fenn, t. i. az éjjeli őr és őrjárat alkalmazása.

A kövezési alap részére a házipénztárból 5600 frtnyi kamat nélküli kölcsön megszavazását javasolja a bizottság, mely november hó folyamán lenne a város egyik zsebéből a másikba visszafizetendő, a mikor a kövezési alap jövedelmei befolyának s a mikor a kövezési munkálatok befejeztetnek.

A vörös kereszt-egylet kérelmére — javasolja a bizottság, hogy háboru esetére vállalon el a város 20 beteg harcost kórházi ápolásra.

Végül két fizetési előleg iránti kérvényt is tárgyalt a bizottság s mindkét előleg megadását javasolja. A jogügyi bizottság ugyancsak 23-án tartott ülést s szintén tárgyalta a honvédségi laktanyának fennebb ismertetett víz-ügyét. A róm. kath. temető kibővítésére átengedett területre vonatkozólag megállapította a szerződés tervezetét, és egy behajthatlan követelés leírását hozta javaslatba.

Számonkérőszék. Sándor Béla főispán értesítette Schlagetter Gyula polgármestert, hogy február hó 6-án a város összes ügykezelésére vonatkozólag számonkérőszéket tart.

A III. oszt. kereseti adó. A városi tanács a következő hirdetményt teszi közzé: Zombor szab. kir. város tanácsa részéről ezenel ismételve figyelmeztetnek a III. oszt. kereseti adó alá tartozó azon adókötelesek, kik a múlt 1893. évi december hó 15-én 13995/kg. 1893. sz. a. közzétett hirdetmény dacára az 1894/95. évrre vonatkozó III. oszt. ker. adó bevallásaikat eddig még be nem adták, hogy az említett vallomásokon ezen hirdetmény keltétől számítandó 8 nap alatt a város adó-ügyi osztályánál annál inkább nyújták be, mert ezen

újabb határidőnek be nem tartása esetén hivatalból fog az illetők részére a III. oszt. ker. adóvallomás kiállítás- tati és adójuk ennek alapján megállapítani. Zombor, 1894. évi január hó 24-én.

A IV. oszt. kereseti adó kivétele tárgya- ban a városi tanács a következő hirdetményt teszi közzé: Zombor szab. kir. város tanácsa részéről ezenel ismét- telve felhívatnak azon adókötelesek, kik a múlt 1893. évi december hó 3-án kelt 13994/kg. 1893. sz. a. közzé- tett hirdetmény dacára a IV. osztályu kereseti adó alá eső jövedelmüket eddig még be nem vallották, hogy ebbeli vallomásaikat most már ezen hirdetmény kelté- től számítandó 8 nap alatt a város adóügyi osztályánál annál inkább adják át, mert ellenesetben a fent idézett számú hirdetményben felsorolt állandó járandóságok után a IV. oszt. ker. adó 1894. évre a rendelkezésre álló adatok alapján hivatalból fog az illetők terhére kivettetni. Zombor, 1894. évi január hó 22-én.

Művészet és irodalom.

A „Vasárnapi Ujság“ január 21-iki száma 11 képpel, s a következő tartalommal jelent meg: „Mária Luiza bolgár fejedelemsasszony.“ (Arcképpel, legújabb szófiai fénykép után.) Strausz Adolfól. — Költemények: „Készülök a másvilágra.“ Dömény József- től. „Az ördög és a paraszt.“ Rückert után. — „A nagy ellenség.“ Elbeszélés. Irta Jókai Mór (Jantyk Mátyás rajzával). — „Ferenc Ferdinánd főherceg földkörtülí utja.“ Irta a „Vasárnapi Ujság“ számára egy tengerésztszáz az „Erzsébet“ hajó fedelzetén. (Képpel: Hong-Kongból.) — „Jókai jubileuma.“ (Képpel: 1. Jókai megérkezése a disztlésre a rendezőség kíséretében. R. Hirsch Nelli rajza. 2. Az opera-bál. Jantyk Mátyás rajza.) — „V. Ferdinánd magyar nevelője.“ (Görög Demeter arcképe- vel.) — „Páva a varjuval.“ Elbeszélés. Irta Mikszáth Kálmán. (Kinnach László rajzával.) — „Az orosz trón-örökös keleti utazásainak leírásából.“ (Képpel: 1. A Nilus hidjának kivilágítása. 2. Benschlöttek Bombayban.) — „Katholikus gyűlés Budapesten.“ — „Az angol napi sajtó Jókai jubileumáról.“ — „Reclus Pál.“ (Arcképpel.) — „Színház.“ — „Irodalom és művészet.“ „Közintézetek és egyletek“, Sakkjáték, Képtalányok, stb. rendes rovatok. — A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre 2 frt, a „Politikai Ujdonságok“ kal együtt 3 frt. Megren- delhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem-utca 4. szám.)

Színház.

Hétfőn, január 22. **Próbaházasság.** Eletek 3 fel- vonásban. Irta Gerő Károly. Zenéjét szerző Erkel Elek. A darab „fővárosi életek“ akar lenni, minőt legújabbban a népszínház kultivál. Minden nagyvárosi publikum szereti a maga viszonyait, multságait, figuráit, multságos történeteit látni a színpadon és ha valahol helyes képbén megtalálja, szereti is mulat rajta. A „Próbaházasság“ tárgya azonban csak a színpal szerint van a fővárosi életből merítve, semmi helyi érdekű motívumot nem találunk benne és így akár kukutyini életekpek is lehetne nevezni. Színpadi életképességét különösen ama bizonyos nótának köszönheti, melyet az ismeretes komplet állítása szerint énekelni „nem szabad.“ Ezért a jelenetért bevitt a közönség legnagyobb része, hogy aztán a „nem szabad“ ra reá kiáltbassa „szabad.“ Jó Szikora Márton pedig engedve a hosszas és zajos „szabad“ kiáltásoknak, intonálja a Kossuth nótát és a publikum nagy része vele énekel. Vége: riadó taps, éljenzés és szinte alkalmatlanul zajos ujjrúzás, legalább is háromszor. Széles e hazában így történeven ez miundenitt: ennél fogva nálunk is így esett meg „közkiívauatra másodsor.“ A szereplők közül Turner Ilka (Kancöz Biri) vált ki kedves és ügyes alakításával. Elművésen változott át a gondatlan leányból szerelmes menyecskevé, nem tévesztve, szem elől helyezte tréfas mivoltát. Kitzáló volt Kishonti (Rákóczy Alajos, eseléd- szerző) szerepében és ifj. Polgár Károly (Szikora Márton) jóízű vidámsággal játszotta a gondatlan férj szerepét. Közönség nagy számmal.

Kedden, január 23. **Pont Biquet család.** Vigjáték 3 felvonásban. Irta Bisson Sándor. Fordította Náday Ferenc. A francia víg muzsa eme kiváló terméke rend- kívül gazdag az összetörölő érdekes jelenetekben és ezért egyöntetű, gyors és mozgalmas előadást kíván. A mai előadásból ezt teljesen nélkülöztük; az előadók sokszor a szerep nemtudással klükködték és így az elő- adás huzódózó, lassu tempóban folyt s e mellett a sze- replők folytonos hadi lábón állottak a francia nyelvvél. Átgondolt és színészi tehetségű valló alakítást egyedül Hegedűs (Pont Biquet vizsgáló bíró) nyújtott. Minden pointot kihagyezett, kiélestit, megadta savát, borsát minden szónak, melytől valamelyes hatást lehetett várni. Közönség kevés.

Szerdán, január 24. **A Suhanc.** Vig operette 3 fel- vonásban. Irta Konti József. A szereplők játékát dicsé- rettel említhetjük meg. K. Iványi Mariska kedves és eleven szedőgyerek volt, alakítása, találó és egységes. Szép énekével sok tapsot aratott. Közönség szép számmal.

Főszolgabíró fogadtatása és községi orvos- választás.

Prigl.-Szt-Iván, 1894. január 22. Prigl.-Szt-Iván község f. hó 22-én színhelye volt egy imponáns fogadtatásnak, mert délután 4 órakor érkezett vonaton az apatini kerület újonnan megválasz- tott és a prigl.-szt-ivániak előtt már régóta ismert és szeretett főszolgabírja, Hauke Imre. Hintók és kocsi- egész sora, melyeken a községi előjáróság, községi képviselőtestület és a közegészségügyi bizottság néhány tagja helyt foglalt, mentek az indóházhoz. Pont 4 órakor rohogott be a pályaudvarba a Zomborból érkező vonat s mihelyt a vonat megállott, a lövészegylet sortízet adott, melyre a zenekar a magyar himnuszt játszotta. Ezen idő alatt a főszolgabíró a községi előjárósághoz közelgett, mire Ziegler Jakab, a község bírja üdvözölte az új főszolgabírót; utóbbi megköszönvén a szép és nem várt fogadtatást, a községi jegyzővel felült a négyes fogatra, melyen lassan haladva, a községbe hajtatott. A községbe érkeve, a lövészegylet zenekara ját- szotta a Kossuth-indulótt egészen a községbázig. Itt a községi képviselőtestület és a közegészségügyi bizottság többi tagja várta az érkező főszolgabírót, ki a tanács-

terembe lépve, a községi jegyző által szép és meleg szavakban fogadtatott. Itt is megköszönte a főszolgabíró, remek beszéd kíséretében, a nem várt fogadtatást, be- mutatva magának a községi előjáróságot, a képviselő- testületet és a közegészségügyi bizottság egyes tagjait s azonnal hozzálátott az orvosválasztáshoz.

Előbb a közegészségügyi bizottsággal ülést tartva, ennek kívánságára a három legjobb bizonyítvánnyal rendelkező orvosokat kandidálta és pedig: dr. Huber, dr. Mezei és dr. Politzert, mire a képviselőtestület egy- hangulag dr. Huber József zombori születésű, de jelenleg lacházai községi orvost választott meg községi orvossá. Erre az ülést bezaratott.

W. T.

Installáció Szántován.*)

Szántova, 1894. január 19.

Szántován ugyan megszoktuk már ez ünnepeket, mert oly szerencsétlenek voltunk eddig, hogy alig pár esztendő alatt több plébánosunkat temettük el. Midőn végre egy — testben egészséges és lélekben gazdag — embert kaptunk, egész áthatva a hálától mondjuk el a „hála Isten“-t, mert meggyőződésünk, hogy végre a jó Isten megszánt bennünket és oly papot adott, kinek hite, jelleme és — sok más jó tulajdonsága után — vendégszeretete oly nagy, hogy már ezért is a legesleg- hosszabb életet érdemli meg.

Ennek a jó tulajdonokban gazdag embernek — nagyontisztelendő Bátori János plébánosnak — volt teg- nap azon örömapja, hogy templomának kulcsait magá- hoz véve — javaiba összes hiveinek jelenlétében beik- tatva lett.

Alig hogy a téli reggel szürkület felkeltett, egy irgalmatlan nagy durranás juttatta esztünkbe, hogy ün- neplő ruhát öltstünk, mert nagy napra viradtunk fel.

A mozsarak gorombán sürgötték az öltözöködést, mert közel 9 órakor már alig kaptunk helyet a templom- ban, hol az installáció nagyontisztelendő Bedsula Bálint béreghi plébános kitűnő beszédével már megkezdődött. Midőn a remek beszéd befejeztével a kulcsokat plébá- nosunk átvette, megmozdult az egész templom és csak a jól kihangzó „Amen“ volt a szerencse, hogy egy óriási riadalommal magunkról meg nem feledkeztünk.

A fél 12-ig tartó nagymise után siettünk a plébá- niára, hogy szerencse-kívánatainkat tolmácsoljuk; és midőn kedves papunk kijelenté, hogy a szokásos „laka- dalmat“ csak a tavasszal akarja megtartani ugyan, de a gratulálókat azért egy szerény ebédre szivesen látja, — kellemes melegség futotta át a hosszú misén hideg- től megdermedt tagjainkat.

Az ebéd kitűnő volt; a bor pláne; — ugyannyira, hogy a tőztokt sora még a szokásos pecsenye előtt kezdődött és olyan dűbös lendületet nyert, hogy abból egymagára a házigazdára 25 jutott.

Hogy azonban tudósítói tisztettség hű legyenek, el kell mondanom annak sorrendjét is.

A legelső az iktató plébános adta az iktatottnak, mire a házigazda ezt röviden megköszönte — általános figyelem mellett a szerentséges atya, a pápára, majd utóbb öfélésgére a királyra emelte poharát, mit mindkét eset- ben állva hallgattunk végig.

Egy egy pohárral aztán kaptak még a baza, az érsek ő eminenciája és a kormány elnöke. Mely után a jó kívánatokat csak egy vagdostuk egymás fejéhez, és bizony elmondhatjuk — szerencse, hogy egy sem volt köztük kemény, hanem szép simán hangzó szavak, melyekben legtöbbször megvolt a szónoki hűv is.

Egy memorandum szerkesztését házigazdánk sze- rénysege meghiusította, melynek azután az lett az ered- ménye, hogy Tápay Peter bátyánk — hogy ez emléknep mégis megörökíttessék — a szegény iskolás gyermekek bocksorára egy tizest levágott, mit házigazdánk hasanló összeggel, majd utóbb mi a krajcárokkal tizenketten ugy megtoldottuk, hogy e célra 29 frt 48 kr folyt be.

Ezek után még csak röviden elmondom, hogy oly kitűnően és az ünnepelehez mért komolysággal mulat- tunk — még a vacsorát is ott költve el, hogy jól esik ma visszagondolnunk, hogy volt ismét egy oly ritka napunk az életből, midőn az élet terhet, baját és a napi gondokat tisztára elfelejtve — boldogok valánk.

Ministrans.

CSARNOK.

Jancsi ur, Abellino et Comp.

Szives engedelmséggel egy kis ártatlan huncutéria van ebben a cimben.

Ha azonban őszinte vallomást tesztek és nyiltan kijelentem, hogy magyar irodalmunk legnagyobb büszke- ségének: Jókai Mórnak Magyar-nábób-járól van szó, rögtön be fogják látni önk is, hogy a Magyar-nábób semmiképen sem szerepelhet cikkemnek élén, pedig nagy, erős és régi jussai vannak hozzá, hogy ahol ma- gyar litteraturáról van szó, ott mindig legelső helyen említse a mi dicsérő ajkunk. Ugy áll azonban a dolog, hogy elolvadni Jókai e leghatalmasabb kompozícióját egyképen nagy gyönyörűség mindenkinek, ellenben cikkelyt olvasni róla, nem egyképen gyönyörűsege min- denkinek, még ha csupa szellem, szíporka és láng is az írás. Ha viszont még azt is hozzá veszi az ember, hogy mivel nem akad nagy Magyarországon egyetlen művelt magyar elme sem, a mely irodalmunk atyamesterének e fényes alkotását, ragyogó fantáziájának e minden időkre értékes gytmölcsét legteljesebb gyönyörűséggel ne él- vezte volna, mintegy komoly sirtés-számba megy, ha valaki azzal a kétséges sikerű szándékkal lép eléje, hogy beszédet fog neki mondani Kárpáthy Jancsi urról, Abellino urfról és társairól, a Magyar-nábób halhatatlan szereplő egyéniségeiről.

Nehogy tehát olvasatlanul maradjon ez a himnusz, kénytelen voltam egy kis kegyes huncutériával meg- csalni az önk szemét. Nagyfoku kevelység bujkál természetesen ebben az őszinte vallomásban is, a meny- nyiben egy kis jóakarattal könnyen ki lehet hámozni belőle azt a föltevést, hogy az, kinek szeme odáig vég- ig reptilt a sorokon, átpattan majd a többiek fölött is és nem fogja megbánni a reá fordított tíz másodpernyi időt. Higyjék el, mélyen tisztelt közönsége Jókai Mór

*) Mult számunkból térszűke miatt kimaradt.

